

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/723/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

340/2013. (XI. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. október 8-án előterjesztett **panaszát** a 2013. november 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

elutasítja és átteszi

az intézkedést fogantató szerv – a C. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület a panasz átvételének megtagadásáról döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. október 7-én, a C. városi Rendőrkapitányságon mondta jegyzőkönyvbe rendőri intézkedés elleni panaszát.

2013. október 1-jén este a panaszos lánya udvarlójával sétált K. községben. Az ügy előzményeként a panaszos előadta, hogy a községben a járda olyan minőségű, hogy „az embernek biztosan kibicsaklik a bokája, vagy megbotlik”, és a helyi lakosok nem megfelelő ebtartása miatt némely kutya „a nyakában található”, esetleg átugrik a kerítésen. A panaszos gerincbeteg, ezért az úttesten közlekedett. A panaszos azt is megjegyezte, hogy K. község ún. zsákfalú, tehát főútvonal nem megy rajta keresztül, és személygépkocsival illetve munkagépekkel jellemzően helyi lakosok közlekednek. A panaszos ismeri a KRESZ-t, és tudja, hogy lakott területen belül járdán kell közlekedni, de állapota miatt neki „orvosi utasításra kell cselekednie”. A jegyzőkönyvben a panaszos hosszadalmasan részletezte a község útviszonyait, illetve a helyi lakosok közlekedési szokásait.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Előadta továbbá, hogy az úttest menetirány szerinti bal oldalán, az út szélétől a kerékpárosoknak és gyalogosoknak biztosított 1 méteres határon belül haladt, mellette pedig lánya udvarlója sétált. A panaszos otthona felé tartott, amikor hallotta, hogy egy autó közeledik, ezért kicsit lehúzódt. A panaszos mellett egy általa megnevezett rendszámú rendőrautó haladt el, mely a körforgalomnál megfordult, majd megállt mellette. A járó motorú gépjármű lehúzott ablakán szólt ki egy rendőr, hogy „Hölgyem, menjen a járdára!”, hangnemét a panaszos sérelmesnek találta. Ezt követően a panaszos közölte vele, hogy egészségi állapota és a fent részletezett okok miatt nem tud a járdán menni. Ekkor a három rendőr, akik közül egyet a panaszos személyesen is ismer, szinte kiugrott a rendőrautóból, és a panaszos véleménye szerint sorozatos jogsértéseket követett el vele szemben.

A panaszos a jegyzőkönyv felvételekor idézte a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet szolgálati fellépésre vonatkozó szabályait, kifogásolva, hogy a rendőri intézkedés során köszönésre, bemutatkozásra, illetve a rendfokozat és az azonosító szám közlésére nem került sor, illetve arról sem tájékoztatták, hogy milyen ügyben kívánnak eljárni ellene. A három rendőr közül kettő nem viselt láthatósági mellényt.

Az intézkedő rendőr kitöltött egy iratot a szolgálati gépjármű motorháztetején, majd közölte a panaszossal, hogy szabálysértést követett el, ezért helyszíni bírságot szab ki vele szemben, a panaszost pedig felszólította egy dokumentum aláírására. A panaszos ezt nem akarta aláírni, mert az általa elkövetett „bűncselekmény” és a helyszíni bírság véleménye szerint egyáltalában nem áll arányban egymással, a szolgálati fellépés módja pedig nem illett olyan személyhez, aki Magyarország rendőri egyenruháját viseli. A panaszos azt is megjegyezte, hogy az intézkedő rendőr olyan becsületes adófizető állampolgároktól kapja az illetménye nagy részét, mint amilyen ő maga. Az aláírás megtagadása miatt a panaszost a három rendőr „szinte fenyegető jelleggel” körülállta, olyan érzést keltve benne, mintha ő egy veszélyes bűnöző lenne, és az intézkedő rendőr közölte vele, hogy testi kényszer alkalmazásával elő fogja vezetni, ha a dokumentumot nem írja alá. A panaszos a jegyzőkönyvhöz orvosi dokumentumokat is mellékel, melyekből látható, hogy köszvénytől szenved, jobb csuklóján köszvényes csomó alakult ki. A panaszos ezzel magyarázza, hogy a fenyegetés hatására aláírta a nyomtatványt. A panaszos aláírása alatt nyomtatott betűkkel is fel kívánta tüntetni nevét, amikor az intézkedő rendőr közölte vele, hogy ő erre a papírra már semmit sem írhat, és megfogta a kezét csuklójánál, a köszvényes csomónál (így akarta kivenni a tollat a kezéből). A panaszos emlékei szerint a rendőr egész izületi gyulladással jobb karját rángatta. A rendőr kollégája rászólt, hogy engedje, hadd írja alá a panaszos az iratot. A panaszos végül aláírta, de a bántalmazástól nagyon fájt már a karja és a szemmel láthatólag ott lévő köszvényes csomó. A panaszos az intézkedés végeztével felszólította a rendőrt, hogy legalább a jelvénytársát közölje, amire ő szintén nem kifejezetten kulturált módon azt válaszolta, hogy „az ügyis rajt van a papíron”. Az intézkedés ezzel lezárult, amire a rendőrök ismételt köszönés nélkül távoztak, de még felszólították a panaszost, hogy menjen be a járdára – melyet ő megtagadott. Az intézkedő rendőr helytelenül töltötte ki a helyszíni bírságról szóló nyomtatványt, mellyel a panaszost „személyiségében sértette meg”, tekintettel arra, hogy az M. A.-nevet születési névként jelölte meg, holott az összes személy azonosító alapján tisztán látható, hogy az a panaszos házassági neve.

A panaszos az előadottakhoz hozzáfűzte, hogy az őt kísérő férfit a rendőr tegeződve megkérdezte, hogy ő hol lakik, és saját maga hozzá is fűzte, hogy „ja M. településen”, „akkor téged nem igazoltatlak, mert ismerlek”. A panaszos fontosnak tartotta kiemelni, hogy az intézkedő rendőr őt 1998 óta ismeri, tekintve, hogy volt férjével együtt volt szolgálatban a C.

városi Rendőrkapitányságon, és ő is többször vendégül látta őt otthonában. A panaszos meg kívánta jegyezni, hogy volt férje brutalitása miatt válópere idejére az akkori közrendvédelmi parancsnok volt férje önvédelmi fegyverét ideiglenesen bevonatta, mert ezen önvédelmi fegyverrel, többször is megfenyegette a panaszost és édesanyját. A panaszos emlékei szerint az intézkedő rendőr odasúgta lánya udvarlójának, hogy „addig menj be a járdára, amíg itt vagyunk”. A panaszos ezek után „mind fizikailag, mind lelkileg megtört állapotban” ment haza, mert az ilyen cselekedetet addig a XXI. század második évtizedében, a demokratikus Magyarországon, mely az EU tagja, elképzelhetetlennek tartott. A panaszos előadta, hogy amennyiben a rendőr őt csak figyelmezteti, ő ott helyben, akár írásban is ígéretet tett volna, hogy míg állapota nem javul, csak sofőr által vezetett személygépkocsival közlekedik, és bocsánatot kér hibájáért.

A panaszos kifejtette továbbá, hogy mivel 11 évig rendőr felesége volt, ismeri az úgynevezett „rendőri trükköket”, és előadta a rendőr elfogultságára utaló feltételezését, melyet arra alapoz, hogy ő meg lett büntetve, lánya udvarlója pedig nem. Véleménye szerint a rendőri intézkedés lényege kifejezetten személyének szólt, és indítéka az volt, hogy őt félelemben tartsák, illetve rajta bosszút álljanak. A panaszos a fentiekkel kapcsolatban további észrevételeket közölt, illetve utalt rá, hogy kezelőorvosát is fel kellett keresnie, mert az atrocitás olyan pszichés problémákat idézett nála elő, hogy a gyógyszerekkel beállított szívritmusa teljesen összezavarodott. A helyszíni bírság összege 10.000 forint volt.

A panaszos a jegyzőkönyvhöz csatolta a kiszabott bírságról szóló csekket, a lánya udvarlója meghallgatásáról felvett jegyzőkönyvet és egy sor orvosi dokumentumot is mellékelte.

2) A panaszos 2013. október 1-jén a Testület panaszbejelentő formanyomtatványát is kitöltötte, azonban a nyomtatványt csak 2013. október 8-án küldte meg a Testületnek, a rendőrkapitányságon panaszának bejelentéséről készült jegyzőkönyvvel és az összes kapcsolódó dokumentummal egyetemben. A formanyomtatványon a panaszos a jegyzőkönyvbe mondottakkal tartalmilag egyezően adta elő sérelmeit.

Az iratsomaghoz csatolt kísérőlevélben a panaszos kifejti, hogy kéri a Testületet panaszának objektív kivizsgálására, hozzátéve, hogy azt a helyileg illetékes rendőrkapitányság már megkezdte, de ő úgy véli, hogy a kapitányságvezető hozzáállása, stílusa miatt kétségbe vonható az eljárás függetlensége.

II.

A Rendőrségről szóló tv. 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntetővizsgáló feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

A rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az Rtv. 92. §-a értelmében tehát, az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos rendőr-főkapitánynak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot megszünteti: amennyiben az eljárást foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó az Rtv. 93. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezéssel lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban kivételes. A Testület csak bizonyos feltételek fennállása esetén él vele. Ilyenek – nem kimerítő jelleggel –, amikor a rendelkezésre álló adatok alapján eleve nagy mértékben valószínűsíthető a súlyos alapjogsértés, a panaszos döntése meghozatalakor neki fel nem róható okból (pl. a megfelelő tájékoztatás hiánya miatt) nem volt tisztában a két eljárás közötti választásának jelentőségével, vagy a folyamatban lévő eljárás olyan hiányosságokban, hibákban szenved, amelyek alapján valószínűsíthető, hogy a panaszos tisztességes és kellően alapos eljáráshoz fűződő joga nem érvényesül megfelelően az intézkedést foganatosító szerv által lefolytatott eljárásban.

Jelen ügyben az eset valamennyi körülményét figyelembe véve a Testület úgy ítélte meg, hogy nem indokolt a panasz kivizsgálásának átvétele. Döntését az alábbi indokokra alapozta.

Az előadó Testületi tag 2013. október 17-én kelt levelében a panaszost tájékoztatta a rendőrségi panasz eljárás és a Testület előtti eljárás alternatív viszonyáról, és ennek tudatában egyértelmű nyilatkozattételre hívta fel arra nézve, melyik eljárást részesíti előnyben. Az előadó a panaszost egyúttal beadványa pontosítására is felhívta. A panaszos a levelet 2013. október 21-én átvette, válaszát azonban az azóta eltelt időben nem juttatta el a Testülethez. A Testület a panaszos nyilatkozatásával egy időben az illetékes rendőrkapitányságot tájékoztatta a panasz eljárás felfüggesztésének indoklásáról.

A Testület álláspontja szerint adott esetben a rendőrkapitányságon megindult eljárás nem szenvedett olyan hiányosságokban, hibákban, amelyek alapján valószínűsíthető lett volna, hogy a rendőrség előtti panasz eljárásban a panaszos tisztességes és kellően alapos eljáráshoz fűződő joga nem érvényesül megfelelően. Mivel pedig a panaszos felhívás ellenére sem erősítette meg azon szándékát, hogy a panasz eljárás Testület általi átvételét kívánja, illetve beadványa pontosításában sem működött közre, a Testület úgy döntött, hogy a panasz kivizsgálását a rendőrségtől nem veszi át.

III.

A Testület az Rtv. 92. § (1) bekezdése és 93. § (3) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és a panaszt elutasította.

A Testület döntésénél tekintettel volt a panaszos együttműködésének hiányára, illetve arra, hogy a panaszos számára a hatékony jogvédelmet, a rendőri szerv által lefolytatandó közigazgatási eljárás, valamint adott esetben az azzal kapcsolatos jogorvoslat biztosítja.

Budapest, 2013. november 26.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET